ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 323

Archeologienota Wilrijk, Terbekehofdreef II

Nieuwbouw van twee bedrijfshallen

Elke Wesemael en Hanne De Langhe
Augustus 2016

DEEL 3. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Op basis van de cartografische en luchtfotografische bronnen is het projectgebied in de laatste eeuwen voornamelijk als hoeve met erf, landbouwgrond en akker in gebruik geweest. Hoewel een CAI locatie op het terrein gesitueerd was, bleek uit orthofoto's dat de hoeve die aangeduid wordt met deze CAI locatie volledig afgebroken werd omstreeks 2004. Vervolgens werd het perceel met zware machines geruimd. In 2012 werden hier grootschalige bodemingrepen uitgevoerd en werd het terrein opgehoogd met een variabel zandpakket tot ca. 7 m hoogte. Het onderzoeksterrein bevat dan ook veel verstoringen ten gevolge van deze bodemingrepen.

Op de bodemkaart werden matig droge tot natte zandleembodems waargenomen ter hoogte van het onderzoeksterrein.
Het terreinbezoek bracht aan het licht dat naast de ophogingen ter hoogte van het projectgebied, het terrein in het noordwesten, ter hoogte van de CAI locatie, er momenteel erg nat en overwoekerd met begroeiing bij lag. Verder archeologisch onderzoek bleek in de huidige omstandigheden dan ook niet mogelijk voor dit gedeelte van het terrein.
Vermits het bureauonderzoek uitwees dat ter hoogte van het projectgebied grootschalige bodemingrepen hadden plaatsgevonden, en de 18de eeuwse hoeve in 2004 gesloopt werd, waardoor het oorspronkelijk bodemprofiel vermoedelijk niet meer bewaard is, werd het potentieel op de aanwezigheid van archeologische waarden binnen het projectgebied als laag ingeschat. Voor dit projectgebied wordt dan ook geen vervolgonderzoek aanbevolen. De kost voor verder onderzoek staat hier immers niet in verhouding tot de potentiële kenniswinst.

Vanwege de sterke ophoging en de verwilderde begroeiing was landschappelijk bodemonderzoek in de vorm van landschappelijke boringen ter hoogte van het projectgebied niet mogelijk. Tevens dient opgemerkt te worden dat de ophogingen ter hoogte van het projectgebied reeds in kaart werden gebracht (zie *BIJLAGE 7*, terreinprofielen) en dat er dus een vrij gedetailleerd zicht is in hoeverre dat het terrein opgehoogd werd.
Daarenboven geven luchtfoto's uit het verleden een vrij goed beeld van de grootschaligheid van de uitgevoerde bodemingrepen, waardoor het oorspronkelijk bodemprofiel zo goed als zeker niet bewaard bleef.

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Het voorliggend bureauonderzoek heeft duidelijk gemaakt dat het terrein over een laag archeologisch potentieel beschikt. Op basis van de cartografische bronnen is het onderzochte gebied in de laatste eeuwen wellicht uitsluitend als erf, hoeve, landbouwgrond en akker in gebruik geweest. Bebouwing was enkel in het noordwesten van het terrein ter hoogte van de CAI locatie gekend, maar deze hoeve werd afgebroken omstreeks 2004.

Vermits het bureauonderzoek uitwees dat ter hoogte van het projectgebied grootschalige bodemingrepen hadden plaatsgevonden, waardoor het oorspronkelijk bodemprofiel vermoedelijk niet meer bewaard is, werd het potentieel op de aanwezigheid van archeologische waarden binnen het projectgebied als laag ingeschat. Voor dit projectgebied wordt dan ook geen vervolgonderzoek aanbevolen. De kost voor verder onderzoek staat hier immers niet in verhouding tot de potentiële kenniswinst.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

In het projectgebied werd de moederbodem vermoedelijk vergraven tijdens grootschalige bodemingrepen (sloopwerken, egaliseringswerken, stapelen van zand) in het recente verleden.
Op basis van de terreindoorsneden kunnen we vaststellen dat er voorafgaand aan de aanleg van betonplaat op sommige plaatsen nog sterk zand afgegraven zal moeten worden, om het gewenste niveau voor het nieuwe maaiveld te bereiken.

De geplande bedrijfshallen 840 en 841 hebben samen een oppervlakte van 14.980 m² en zullen voorzien worden van 14 laadkades in het zuidoosten en ESFR-sprinklers. Hiervoor wordt een inkuiping van 20 cm voorzien. De 14 laadkades liggen ca. 90 cm lager dan het nulpeil van de hal. Het afgewerkte peil (niveau 00) in de hal zal 20 cm onder het nieuwe maaiveld liggen. De vloerpas voor de inkuiping van de hal wordt momenteel op 17,20 m TAW gepland, terwijl het oorspronkelijk maaiveld zich gemiddeld op een hoogte van ca. 16,50 m TAW bevond (zie terreinprofielen in *BIJLAGE 6*). Het nieuw maaiveld zal dus ca. 90 cm hoger liggen dan het oorspronkelijk maaiveld. De laadkades worden op 17,40 m TAW ingepland.

Op basis van het bureauonderzoek schatten wij het potentieel op de aanwezigheid van archeologische waarden binnen het projectgebied in als laag. Voor dit projectgebied wordt dan ook geen vervolgonderzoek aanbevolen. De kost voor verder onderzoek staat hier immers niet in verhouding tot de potentiële kenniswinst.

1.4 Conclusie

Naar aanleiding van het bureauonderzoek en het landschappelijk booronderzoek wordt de kans dat waardevol archeologisch erfgoed wordt geraakt door de geplande werken als laag ingeschat voor alle periodes.
Het verslag van de resultaten heeft tot de conclusie geleid dat verder vooronderzoek op de onderzoekslocatie een laag potentieel tot kennisvermeerdering in zich draagt.
Een programma voor verdere maatregelen werd dan ook niet opgemaakt.

Neremweg 110 · B-3700 Tongeren • T +32(0) 12 22 52 50 • F +32(0) 12 77 00 34 • info@aron-online.be • www.aron-online.be